

**ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ**

**НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„МЛАДИ УЧЕНИ И ПОСТДОКТОРАНТИ – 2“**

Решение на Министерския съвет на Република България

№ 206, 7 април 2022 година

НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

**БЪЛГАРИЯ, ЕВРОПА И СВЕТЪТ:
ТРАДИЦИИ И ТРАНСФОРМАЦИИ**

24 – 25 април 2024 година
Институт за исторически изследвания –
Българска академия на науките
Гр. София
Бул. „Шипченски проход“, № 52, бл. 17
Голям салон, партер

ПРОГРАМА

Сряда, 24 април 2024 година

9.30 – 10.00   Регистрация на участниците

10.00 – 12.00   **ПЛЕНАРНИ ДОКЛАДИ**
Водещ: доц. д-р Инна Манасиева

Проф. д-р Даниел Вачков, Директор на Института за исторически изследвания – БАН

– *Приветствие към участниците*

Доц. д-р Надя Филипова, ръководител на Националната програма „Млади учени и постдокторанти – 2“ в Института за исторически изследвания – БАН

– *България, Европа и светът в проучванията на Института за исторически изследвания*

Гл. ас. д-р Константин Голев, Институт за исторически изследвания – БАН

– *Монголското нашествие като културен шок: християнските и мюсюлманските хронисти от XIII в. в опит да осмислят преломните събития на своето време*

Д-р Анелия Стоянова, Институт за исторически изследвания – БАН

– *Каспар Грациани и хабсбургско-османските отношения, 1610–1618*

Ас. д-р Александър Златанов, Институт за исторически изследвания – БАН

– *Демографският облик на Карлово през XIX век*

Гл. ас. д-р Симона Самуилова, Институт за исторически изследвания – БАН

– *Учебно дело на еврейското малцинство в България от Освобождението до съвременността*

Гл. ас. д-р Катина Йонева, Институт за исторически изследвания – БАН

– *Бъдещето на Арктика – между амбициите за икономически просперитет и импулсите за ремилитаризация*

12.00 – 13.00   **ОБЯД**
Институт за исторически изследвания – БАН

- 13.00 – 14.30   **ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ**
Идеи, книжовност и политики в славянското пространство
Водещ: д-р Анелия Стоянова
- 13.00 – 13.15   **Гл. ас. д-р Деница Петрова**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Руският хронограф – свидетелство за изгубени преписи на исторически съчинения*
- 13.15 – 13.30   **Докторант Живка Динева**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Духовници – дарители за светско българско образование през XIX век*
- 13.30 – 13.45   **Д-р Нергис Имамоглу**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Ахийската (еснафската) етика и ролята на българския занаятчийски елит в местното самоуправление на българите през XIX век*
- 13.45 – 14.00   **Д-р Владимир Терзиев**
– *Основни насоки в книжовната дейност на учителя Христо Никифоров Даскалов (1843 – 1917)*
- 14.00 – 14.15   **Докторант Николета Войнова**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Революционното движение в Прилепско след 1903 година в спомените на Тодор Попадамов*
- 14.15 – 14.30   Секционна дискусия
- 14.30 – 15.00   **КАФЕ-ПАУЗА**
- 15.00 – 17.30   **ВТОРО ЗАСЕДАНИЕ**
Възгледи и практики в балканския свят
Водещ: ас. д-р Александър Златанов
- 15.00 – 15.15   **Докторант Ана Минчева**, Катедра „Арабистика и блискоизточни изследвания“, СУ „Св. Климент Охридски“
– *Алкохолът и мястото му в традициите и ритуалите на мюсюлманските общества на Балканите*

- 15.15 – 15.30 **Гл. ас. д-р Кръстьо Йорданов**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Старопланинският регион и Средногорието през ранните векове на османското владичество*
- 15.30 – 15.45 **Гл. ас. д-р Стефан Димитров**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Рударите в българското пространство (XV–XVII век)*
- 15.45 – 16.00 **Гл. ас. д-р Боряна Антонова-Голева**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Дарения за телеграфно строителство в Османската империя през втората половина на XIX век*
- 16.00 – 16.15 **Докторант Анелия Кесарева**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Грижата на държавата за опълченците от Руско-турската война (1877–1878). Законодателна основа*
- 16.15 – 16.30 **Гл. ас. д-р Сия Никифорова**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Как успява една аграрна реформа?*
- 16.30 – 16.45 Секционна дискусия
- 16.45 – 17.00 **Обща дискусия върху докладите от първия ден**
Водещ: гл. ас. д-р Симона Самуилова

ПРОГРАМА

Четвъртък, 25 април 2024 година

9.30 – 10.45

ТРЕТО ЗАСЕДАНИЕ

Ритъм и експлозии в Близкия изток

Водещ: гл. ас. д-р Надежда Янковска

9.30 – 9.45

Ас. Екатерина Доклева, Катедра „Арабистика и блискоизточни изследвания“, СУ „Св. Климент Охридски“

– *Регионални особености на Арабското възраждане: Сирия и Египет*

9.45– 10.00

Докторант Илияна Божова, Факултет по класически и нови филологии, СУ „Св. Климент Охридски“

– *Персийският език на прага на Иранската революция: проблеми и перспективи за развитие*

10.00 – 10.15

Benjamin V Allison, PhD Student, UOT, USA

– *Soviet policy toward the Egyptian-Israeli peace process, 1977 – 1978*

10.15 – 10.30

Магистър Дарина Кацарска, Министерство на външните работи на Република България

– Движението „Ансар Аллах“ в новия глобален контекст

10.30 – 10.45

Секционна дискусия

10.45 – 11.30

КАФЕ-ПАУЗА

11.30 – 12.45

ЧЕТВЪРТО ЗАСЕДАНИЕ

Полемки, градежи и конфликти в Европа

Водещ: гл. ас. д-р Катина Йонева

11.30 – 11.45

Докторант Стефан Лельов, Институт за исторически изследвания – БАН

– Аспекти от геополитическата визия на Освалд Шпенглер

Докторант Стефан Каменски, Исторически факултет, СУ „Св. Климент Охридски“

– *Сравнителен анализ на мирните договори на България и Унгария от 10 февруари 1947 година*

- 11.45 – 12.00 **Доц. д-р Инна Манасиева**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Независима Украйна – за или против (българските интелектуалци и украинският въпрос след Първата световна война)*
- 12.00 – 12.15 **Магистър Симона Евстатиева**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Съвременното документално кино и възраждането на носталгията по комунистическата идеология през призмата на колекцията Sovexport от Филмовия институт EYE в Амстердам*
- 12.15 – 12.30 **Докторант Чая Колева**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Между застоя на Брежнев и перестройка на Горбачов: СССР при Андропов (през погледа на журналистите от „Льо Монд“)*
- 12.30 – 12.45 **Д-р Мария Георгиева**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Руско-украинската война: промени в политиката на Европейския съюз*
- 12.45 – 13.00 *Секционна дискусия*
- 13.00 – 14.00 **ОБЯД**
Институт за исторически изследвания – БАН
- 14.00 – 15.15 **ПЕТО ЗАСЕДАНИЕ**
Многообразието на Студената война
Водещ: магистър Симона Евстатиева
- 14.00 – 14.15 **Д-р Габриела Бонева**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *„Третият свят“ в НРБ в контекста на сблъсъка Изток Запад по време на Студената война*
- 14.15 – 14.30 **Гл. ас. д-р Ирина Григорова**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Изкуството в творбите на архитектите в социалистическа България и зад граница*
- 14.30 – 14.45 **Гл. ас. д-р Надежда Янковска**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Българската подкрепа за националноосвободителното движение на Мозамбик (1964–1974)*

- 14.45 – 15.00 **Магистър Елена Кариева**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Отношенията САЩ – Саудитска Арабия в контекста на петролното ембарго от 1973-1974 г.*
- 15.00 – 15.15 **Докторант Атанас Димитров**, Институт за исторически изследвания – БАН, 18 СУ
– *Учебната 1943/1944 година в III. Софийска мъжка образцова гимназия "Уилям Гладстон", София*
- 15.15 – 15.30 *Секционна дискусия*
- 15.30 – 16.00 **КАФЕ-ПАУЗА**
- 16.00 – 17.45 **ШЕСТО ЗАСЕДАНИЕ**
България и Европа на кръстопът
Водещ: д-р Габриела Бонева
- 16.00 – 16.15 **Гл. ас. д-р Ивайло Найденов**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Ролята на човешкия капитал при формирането на свищовския предприемачески елит през „дългия“ XIX век*
- 16.15 – 16.30 **Докторант Йордан Йорданов**, Исторически факултет, СУ „Св. Климент Охридски“
– *Френско-българските отношения на страниците на френския вестник „Le Monde“ в контекста на трансформациите на световната геополитическа система (1944–1948)*
- 16.30 – 16.45 **Докторант Християн Данчев**, Исторически факултет, СУ „Св. Климент Охридски“
– *(Без)спорното място на съветската драматургия в репертоара на българските театри (1944–1947)*
- 16.45 – 17.00 **Гл. ас. д-р Ирина Якимова**, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Конференцията СИВ – ЕИО в Атина през 1988 г. и нейното значение за България*
- 17.00 – 17.15 **Д-р Християн Йотов**, Министерство на външните работи на Република България, Институт за исторически изследвания – БАН
– *Геополитически предпоставки за разширяването на НАТО, 1991–1993*

НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

БЪЛГАРИЯ, ЕВРОПА И СВЕТЪТ: ТРАДИЦИИ И ТРАНСФОРМАЦИИ

24 – 25 април 2024 г., гр. София, Институт за исторически изследвания – БАН

- 17.15 – 17.30   **Д-р Димитър Петров**, Регионален исторически музей
– Плевен
– *Организираното туристическо движение в
България. Членска маса и състав (1919 – 1944)*
- 17.30 – 17.45   *Секционна дискусия*
- 17.45 – 18.15   **Заклучителна дискусия**
Водещ: доц. д-р Надя Филипова

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ:

Председател: доц. д-р Надя Филипова (Институт за исторически изследвания – Българска академия на науките, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Катедра „Арабистика и близкоизточни изследвания“)

Членове: гл. ас. д-р Симона Самуилова (Институт за исторически изследвания – Българска академия на науките) и ас. д-р Александър Златанов (Институт за исторически изследвания – Българска академия на науките)

Конференцията се провежда в рамките на Националната програма "Млади учени и постдокторанти-2" (РМС 206/07.04.22), изпълнявана в Института за исторически изследвания при Българската академия на науките.